

Wat leiders doen

De kern van hun succes
en falen

Jos Mesu

Boom

© Jos Mesu, 2021

© Boom uitgevers Amsterdam, 2021

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (Postbus 3060, 2130 KB, www.reprorecht.nl) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912. Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.stichting-pro.nl).

No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.

Ontwerp en verzorging omslag: Mijke Wondergem

Opmaak binnenwerk: Steven Boland

Afbeeldingen omslag: Angela Merkel, Steve Jobs, Kofi Annan en de Dalai Lama:

© Shutterstock; Eva Perón: Museo Evita (Wikimedia Commons)

ISBN 9789024434275 | NUR 808, 680

www.boomfilosofie.nl

www.buinezz.nl

www.boomuitgeversamsterdam.nl

Inhoud

Voorwoord	9
1 Inleiding	11
2 De databank van de leider	17
2.1 De praktische levensbeschouwing van een boekenwurm <i>Aung San Suu Kyi</i>	19
2.2 Zelfs Amerika is geen eiland <i>John F. Kennedy</i>	22
2.3 Leraar van de revolutie <i>Ernesto Che Guevara</i>	26
2.4 Kennis van zaken <i>Freddy Heineken, Billy Durant</i>	29
2.5 Redder in nood <i>Richard Phillips</i>	33
2.6 Beter op dan uit de hoogte <i>Angela Merkel, Winston Churchill</i>	36
2.7 Altijd op zoek naar iets nieuws <i>Anita Roddick</i>	39
2.8 Blinde vlekken <i>Henry Ford, John F. Kennedy</i>	40

3	Een schepper van orde	49
3.1	Buitenbeentjes en hun doelen <i>Steve Jobs, Konosuke Matsushita, Ricardo Semler</i>	51
3.2	De militaristische planning van geweldloos verzet <i>Mohandas Gandhi</i>	55
3.3	Aanstekelijke doeners <i>Eva Perón, Douglas Bader</i>	59
3.4	Meer van hetzelfde <i>Freddy Heineken, Anita Roddick, Wisse Dekker, Henry Ford</i>	67
3.5	De puzzel moet kloppen <i>Billy Durant, Alfred P. Sloan, Mao Zedong</i>	72
4	De bewaker van de fijne blauwe lijn	77
4.1	Zwart-wit <i>Steve Jobs</i>	80
4.2	Niet van je fouten leren mag niet <i>Peter van Uhm</i>	82
4.3	Zweedse zuinigheid <i>Ingvar Kamprad</i>	86
4.4	Will I spy like the FBI? <i>Ricardo Semler, Richard Branson</i>	88
4.5	Hoe principieel kun je zijn? <i>Derk Sauer, Ricardo Semler</i>	92
4.6	Tussen oorlog en vrede <i>Kofi Annan</i>	98
4.7	De fatale spiegel <i>Oscar Romero</i>	102
5	Het stralend middelpunt	107
5.1	Uncle Walt <i>Walt Disney</i>	110
5.2	Walmarts associates <i>Sam Walton</i>	115
5.3	In goede en in slechte dagen <i>Akio Morita</i>	119
5.4	Voor je mensen staan <i>Peter van Uhm</i>	124

5.5	Als één man <i>Martin Luther King</i>	126
5.6	Ubuntu <i>Nelson Mandela</i>	132
6	Een bron van inspiratie	139
6.1	Customer service in een space shuttle <i>Richard Branson</i>	141
6.2	Warme gevoelens in een ijskoud product <i>Ben Cohen en Jerry Greenfield</i>	145
6.3	De onmiskenbare kracht van een speciale missie <i>Konosuke Matsushita</i>	149
6.4	De roepende in de woestijn <i>Winston Churchill</i>	156
6.5	Tata voor India <i>Jamsetji Tata, J.R.D. Tata, Ratan N. Tata</i>	162
6.6	Voorbij boeddhisme en Tibet <i>Tenzin Gyatso, de veertiende Dalai Lama</i>	169
7	Harmonisch geheel of strijdtoneel?	175
7.1	Een tweesnijdend zwaard <i>Norio Ohga, Richard Branson, Ratan Tata, J.R.D. Tata</i>	176
7.2	De juiste balans <i>Konosuke Matsushita, H. Norman Schwarzkopf</i>	180
7.3	De eeuwige haat-liefdeverhouding <i>H. Norman Schwarzkopf, Willard Latham, Ricardo Semler</i>	185
7.4	Een geslaagd koppel <i>Ratan Tata, Anders Dahvig, Elon Musk, H. Norman Schwarzkopf</i>	191
7.5	Mens of machine, zorg en discipline <i>Henry Ford, George S. Patton</i>	199
7.6	Orde en veiligheid <i>Moeder Teresa, Richard Feynman</i>	202
7.7	Gewogen en te licht bevonden? <i>Michail Gorbatsjov</i>	207

8	Charisma: een glimp van de graal	217
8.1	Over rijzende sterren, helden en hoop <i>Boris Jeltsin en John F. Kennedy</i>	218
8.2	Mensen met goddelijke trekjes <i>Moeder Teresa en Mohandas Gandhi</i>	223
8.3	Selfmade man <i>Nelson Mandela</i>	231
8.4	De realiteit van een bijzondere uitstraling	241
9	Leiders van de toekomst	245
9.1	Hersenhype	245
9.2	Alles stroomt, maar nu iets sneller	251
9.3	Nieuwe dilemma's voor oude zekerheden	255
9.4	Uit elkaar en tegenover elkaar?	257
9.5	Waar gaan we heen en wie brengt ons daar?	260
	Noten	267
	Literatuur	281